

Chuyện mới hôm qua

Quán nước đầu ngõ

Những ngày cuối đời, nhà thơ Huy Cận sống cùng con rể và con gái ở khu tập thể quân đội F361, An Dương, Yên Phụ. Ông thích bầu không khí trong lành ở đây, có thể vì ít bị vẩn đục bởi bụi bặm và náo nhiệt của thị thành. Hơn thế, ông cảm thấy thư thái và gần gũi với bà con lối phố, hay nói chính xác là để thỏa cái khát khao được chuyện trò thoải mái với mọi người, dù chỉ là những cô chủ quán hay các bác xe ôm và các cán bộ hưu trí. Những người hàng xóm như chúng tôi đã quen với hình ảnh ông lê từng bước chậm rãi, áo vét cũ, vừa đi vừa xách quần từ nhà ra quán nước của cô Tuyết đầu đường. Ông thường ngồi đây uống một cốc sữa đậu nành hoặc một cốc nhân trần nóng, có khi ông uống pepsi. Cô Tuyết chủ quán, rồi cô Mai hàng xóm có lúc đùa hỏi ông: “Sao hôm nay ông không uống sữa đậu nành?”. Ông nheo mắt cười hóm hỉnh: “Chỉ nhân trần thôi. Chỉ uống 500 đồng thôi để giành tiền nuôi con”. Ông thường ngồi quay chếch lưng vào quán, mặt quay ra đường nhìn người qua lại. Những lúc như thế, Tuyết không dám làm phiền bởi cô biết, “con người thơ” trong ông đang muốn tìm lại cho mình một khoảng riêng, riêng và mạnh mẽ như những dòng thơ mà ông từng viết.

Người bạn của lối xóm

Hàng xóm với ông còn có cô Mai gọi đầu. Lúc rồi, cô Mai cũng ra quán nước ngồi nghe ông kể chuyện về vua Hy Lạp, chuyện tướng Trần Hưng Đạo, chuyện các vị vua đời xưa. Có lúc ông còn xem bói tay cho mọi người. “Cô Tuyết ơi đưa tay tôi xem nào.” - ông vừa xem vừa nói “Cô là người rất tốt với bạn bè”. Cô Mai cũng đưa tay cho ông xem và hỏi ông “Thế cháu có tốt không?” Ông nheo mắt cười nói đùa vui trả lại “Cô Mai tốt vừa thôi, còn cô Tuyết tốt nhiều”. Nhà thơ vui tính nhưng ông rất sòng phẳng và có trí nhớ tốt. Ông thường cẩn thận hỏi giá trước bằng những câu hỏi hóm hỉnh. Cái nếp nghĩ, nếp sống của người xưa, của một thời bao cấp còn giữ nguyên ở nhà thơ dù bây giờ, với ông việc tiêu tiền hàng ngày bao nhiêu không còn phải nghĩ nhiều nữa. Ông có tiêu bao nhiêu đâu. Cô Tuyết kể lại giọng ngậm ngùi: “Cháu gặp ông lần cuối là hôm 25 Tết. Ông ra chờ xe như mọi ngày. ở đầu đường 3, nơi ông ở có một hàng bán hoa đào. ông đứng xem và sau đó mua một cành đào giá 150 nghìn đồng. Ông không cầm tiền theo nên bảo cháu cho vay. Ông gửi đào lại chỗ cháu đến chiều 2 giờ 30 ông quay trở về và trả tiền cháu. Ông bảo “Cô Tuyết ơi làm ơn mang cành đào vào cho tôi được không?” Cháu đã nói đùa trêu ông “Sao ông mua đắt thế, cành đào chỉ 40 nghìn thôi, để cháu gọi anh bán đào vào cầm cho ông”. Khi người bán đào vào, ông cũng vừa cười vừa nói: “Các cô ấy nói anh bán cho tôi đắt đấy nhé” Những ngày cuối đời, nhà thơ lớn vẫn sống hồn nhiên và vui vẻ với bà con lao động, với hàng xóm láng giềng như vậy đấy.

Ông chỉ là nhà thơ thôi

Tôi sống cùng chung với ông một con đường. Hàng ngày, những khi được gặp ông, lại thăm hỏi và chuyện trò với ông, tất nhiên chỉ toàn chuyện thơ. Tôi tặng ông các tập thơ của mình, chỉ mong được nhà thơ lớn đọc qua. Ông đọc kỹ và còn nhận xét vui với anh Lợi, chị Duyên (con rể và con gái) về một bài thơ của tôi: “Ông Xuân Diệu sững thật, mắt rồi vẫn có người làm thơ tình tặng” (Bài thơ tôi làm khi nhà thơ Xuân Diệu mất). Một hôm tôi đang dắt cháu ngoại đi chơi, gặp lúc ông ngồi quán cô Tuyết, tôi đưa cháu lại chào ông. Ông cầm tay cháu xem và nói: “Thằng bé này sau lớn lên tốt và nhân hậu lắm”. Cháu để yên trong tay ông và hỏi tôi: “Bà ơi ông là ai?”- “Ông là người tài giỏi và là người nổi tiếng cháu ạ” “Người tài giỏi có như siêu nhân không bà?”. Ông cười và trả lời: “ông không phải là siêu nhân, ông chỉ là nhà thơ thôi”.

(Báo Văn nghệ trẻ)